

## Bijlage 4 overzichten landelijke en lokale maatregelen veehouderij-gerelateerde knelpunten

|                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Maatregelen Rijk</b>                                                                                                                                                                      |
| Emissiereductie-eis van 30% in Besluit emissiearme huisvesting voor fijnstof uit pluimveehouderijen bij oprichting, uitbreiding en vervanging sinds 1 juli 2015                              |
| Overleg met pluimveesector over aanscherping van emissiereductie-eisen bij nieuwe en bestaande pluimveehouderijen, conform Kamerbrief van 1 juni 2017                                        |
| Wijziging wet- en regelgeving, danwel vooruitlopend op de Ow <sup>1</sup> juridische instrumenten beschikbaar maken om huidige NSL-fijnstofknelpunten rond veehouderijen te kunnen aanpakken |
| Wijziging wet- en regelgeving, danwel vooruitlopend op de Ow juridische instrumenten beschikbaar om ontstaan nieuwe NSL-fijnstofknelpunten rond veehouderijen tegen te gaan                  |
| Een financiële regeling om een deel van de huidige NSL-fijnstofknelpunten rond veehouderijen te kunnen aanpakken                                                                             |
| Verbetering en versnelling van de beoordeling van innovatieve stalsystemen, zodat deze makkelijker en sneller toegang krijgen tot de markt                                                   |
| <b>Maatregelen provincie</b>                                                                                                                                                                 |
| Provinciaal beleid, zoals Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV), Foodvalley (Gelderland, i.s.m. betrokken gemeenten) en project Schone stallen (Limburg, i.s.m. gemeenten)                    |
| <b>Maatregelen gemeente</b>                                                                                                                                                                  |
| Gemeentelijk beleid, zoals ruimte voor ruimte                                                                                                                                                |
| Gemeentelijk en provinciaal beleid, zoals Foodvalley, Buitengebied in Balans, samen groots, samen doen! (Nederweert) en Schone stallen                                                       |
| Ambtshalve wijzigen vergunning vanwege Europese BBT- <sup>2</sup> conclusies februari 2017, nieuwe technieken, ontwikkelingen omgeving of overeenstemming met veehouder                      |
| (Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning milieu, bijvoorbeeld vanwege stoppende veehouderij                                                                                              |
| Her- of wegbestemmen woning of veehouderij of inperken bouwblok via wijziging bestemmingsplan                                                                                                |
| <b>Maatregelen veehouderij</b>                                                                                                                                                               |
| Emissiereducerende technieken toepassen                                                                                                                                                      |
| Emissiepunt verplaatsen                                                                                                                                                                      |
| Verspreiding verbeteren                                                                                                                                                                      |
| (Gedeeltelijke) beëindiging of verplaatsing veehouderij / minder dieren                                                                                                                      |

### Brabantse Zorgvuldigheidsscore (BZV)

De BZV is een instrument dat stuurt en stimuleert dat een veehouderij zorgvuldig is en daarmee goed past in haar omgeving. De BZV gaat uit van de gedachte dat ontwikkelruimte verdiend moet worden en niet onbegrensd is. BZV toetst de thema's: gezondheid, dierenwelzijn, brandpreventie, energie, fosfaatefficiëntie, geur, fijnstof, endotoxinen, ammoniak, biodiversiteit, mineralenkringlopen en verbinding met de omgeving.

<sup>1</sup> Ow staat voor Omgevingswet

<sup>2</sup> BBT staat voor Best Beschikbare Techniek

### Schone Stallen

De provincie Limburg is samen met de belangrijkste intensieve veehouderij-gemeenten in Limburg, de LLTB (Limburgse Land en Tuinbouw Bond) en de Natuur en Milieufederatie enkele jaren geleden gestart met het samenwerkingsverband 'Schone stallen'. Dit samenwerkingsverband heeft tot doel om de verscheidene emissies veroorzaakt door veehouderijen te reduceren. Hierbij is ook aandacht voor het reduceren van fijnstofemissies.

### Aanpak Food Valley

De regio FoodValley-gemeenten en de provincie Gelderland hebben eind 2016, samen met de sectorpartijen van de veehouderijen en de kennisinstellingen, in het Manifest Gezonde leefomgeving afgesproken om de leefomgeving rondom veehouderijen versneld te verbeteren. Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij voert op dit moment pilots uit bij veehouderijen om nieuwe kansrijke systemen voor fijnstofreductie te testen. Dit biedt naar verwachting voor de veehouders aanvullende keuzemogelijkheden om haalbare en betaalbare technieken toe te passen en daarmee nog meer reducties te bereiken.

### Buitengebied in balans, samen groots, samen doen!

Het doel van het programma 'Buitengebied in Balans, samen groots, samen doen!', is om het buitengebied in de gemeente Nederweert toekomstbestendig te maken en te houden. Ondernemers, inwoners en bezoekers van gemeente Nederweert werken samen aan een prettige woon-, werk- en leefomgeving. Door nieuwe manieren van denken, originele samenwerkingen en een verfrissende kijk op regelgeving, is het de bedoeling dat er een vitaal platteland ontstaat waar iedereen op zijn of haar manier van kan profiteren en van kan leren. 'Buitengebied in Balans, samen groots, samen doen!', is een initiatief van de gemeente Nederweert en wordt ondersteund door de provincie Limburg en het gebiedsbureau Weert-Nederweert-Leudal.

### Overzicht emissiereducerende maatregelen<sup>3</sup>

| LEGKIPPEN                         | Reductie % | Kosten investering E/dier | Jaarlijkse kosten <sup>4</sup> E/dier/j | Kosteneffectiviteit jaarkosten per vermeden PM10 E/kg |       |
|-----------------------------------|------------|---------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------|
|                                   |            |                           |                                         | volière                                               | grond |
| mestdroogsysteem                  | 55         | 3,00                      | 0,39                                    | 11                                                    | 8     |
| droogtunnel banden                | 30         | 2,50                      | 0,33                                    | 17                                                    | 13    |
| droogtunnel metalen banden        | 55         | 4,00                      | 0,55                                    | 15                                                    | 12    |
| waterwasser                       | 33         | 3,00                      | 0,85                                    | 40                                                    | 31    |
| droogfilterwand                   | 40         | 0,45                      | 0,12                                    | 5                                                     | 4     |
| ionisatiefilter                   | 57         | 2,75                      | 0,32                                    | 9                                                     | 7     |
| warmtewisselaar 31%               | 31         | 2,40                      | 0,37                                    | 18                                                    | 14    |
| warmtewisselaar 13%               | 13         | 1,40                      | 0,26                                    | 31                                                    | 24    |
| oliefilm sproeikoppen (volière)   | 15         | 1,25                      | 0,60                                    | 62                                                    | -     |
| oliefilm olierobot                | 30         | 0,50                      | 0,90                                    | 46                                                    | 36    |
| strooiselschuif                   | 20         | 0,50                      | 0,085                                   | 7                                                     | -     |
| strooiselschuif + droogfilterwand | 52         | 0,95                      | 0,205                                   | 6                                                     | -     |
| strooiselschuif + ionisatiefilter | 66         | 3,25                      | 0,405                                   | 9                                                     | -     |
| biologische water                 | 60         | 3,45                      | 1,15                                    | 29                                                    | 23    |

<sup>3</sup> De technieken in deze tabellen zijn niet in alle situaties toepasbaar, maatwerk is vereist

<sup>4</sup> Dit zijn de jaarlijkse kosten voor de investering en exploitatiekosten, zoals energieverbruik

|                     |    |      |      |    |    |
|---------------------|----|------|------|----|----|
| biologische water   | 75 | 3,45 | 1,15 | 24 | 18 |
| biofilter           | 80 | 2,25 | 0,91 | 18 | 14 |
| chemische water 70% | 35 | 3,15 | 0,87 | 38 | 30 |

| OPFOKHENNEN                       | Reductie % | Kosten investering E/dier | Jaarlijkse kosten <sup>5</sup> E/dier/j | Kosteneffectiviteit jaarkosten per vermeden PM <sub>10</sub> E/kg |       |
|-----------------------------------|------------|---------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------|
|                                   |            |                           |                                         | volière                                                           | grond |
| droogtunnel banden                | 30         | 2,00                      | 0,27                                    | 39                                                                | 30    |
| droogtunnel metalen banden        | 55         | 3,20                      | 0,45                                    | 36                                                                | 27    |
| waterwater                        | 33         | 2,35                      | 0,60                                    | 79                                                                | 61    |
| droogfilterwand                   | 40         | 0,35                      | 0,09                                    | 10                                                                | 8     |
| ionisatiefilter                   | 57         | 2,15                      | 0,26                                    | 20                                                                | 15    |
| warmtewisselaar 31%               | 31         | 1,10                      | -0,03                                   | -4 <sup>6</sup>                                                   | -3    |
| warmtewisselaar 13%               | 13         | 0,75                      | -0,03                                   | -10                                                               | -8    |
| oliefilm sproeikoppen (volière)   | 15         | 1,25                      | 0,34                                    | 99                                                                | -     |
| oliefilm olierobot                | 30         | 0,40                      | 0,27                                    | 39                                                                | 30    |
| strooiselschuif                   | 20         | 0,50                      | 0,085                                   | 18                                                                | -     |
| strooiselschuif + droogfilterwand | 52         | 0,85                      | 0,175                                   | 15                                                                | -     |
| strooiselschuif + ionisatiefilter | 66         | 2,65                      | 0,345                                   | 23                                                                | -     |
| biologische water                 | 60         | 2,95                      | 1,01                                    | 73                                                                | 56    |
| biologische water                 | 75         | 2,95                      | 1,01                                    | 59                                                                | 45    |
| biofilter                         | 80         | 1,80                      | 0,73                                    | 40                                                                | 30    |
| chemische water 70%               | 35         | 2,50                      | 0,68                                    | 84                                                                | 65    |

Voor varkenshouderijen zijn geen specifieke technieken voor de reductie van fijnstof beschikbaar. De veehouderijen met varkens hebben in de meeste gevallen al een luchtwater toegepast. Bij gemengde bedrijven is de fijnstofbijdrage van de varkens verwaarloosbaar ten opzichte van het pluimvee.

<sup>5</sup> Dit zijn de jaarlijkse kosten voor de investering en exploitatiekosten, zoals energieverbruik

<sup>6</sup> Negatief getal = opbrengsten door minder energieverbruik zijn hoger dan investeringskosten